

Протокол	<p align="center">Двадесето заседание на КН на ОПРР 2014-2020</p> <p align="right">23 март 2022 г.,</p> <p align="center">Провеждане в хибридна форма – присъствено в гр. София, Гранд хотел Милениум и онлайн с осъществяване на видеоконферентно заседание през платформата WebEx</p>
	<p>Предмет: Двадесето заседание на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г.</p>
	<p><u>Председател на КН на ОПРР 2014-2020 г.:</u> Деляна Иванова, МРРБ</p> <p><u>Основни членове/резервни членове на КН на ОПРР 2014-2020:</u> Ангелина Тодорова-Бонева, МРРБ Вержиния Драгомирова, МРРБ Ивайло Стоянов, МРРБ Кети Карачолова, МРРБ Десислава Георгиева, МРРБ Боряна Войчева-Ненкова, МРРБ, СЗР Вида Влайкова, МРРБ, СЦР Антонина Дончева, МРРБ, СИР Джени Узунова, МРРБ, ЮЗР Юлиан Моллов, МРРБ, ЮЦР Николай Николов, МРРБ, ЮИР Ели Канева, МТС Диана Трифонова, МИ Катя Първанова, МТ Галина Симеонова, МОСВ Христо Стоев, МОСВ Десислава Ушколова, МТСП Ташка Габровска, МТСП Яна Маринова-Петрова, МФ Стефка Сарафова, МФ Галина Ненчева, МОН Велимир Бенов, МОН Любомир Бакаливанов, МЗ Иван Господинов, МЗ Весела Кондакова, МК Красимир Ушнев, МВР Добринка Кръстева, МС Апостол Милев, МС Даниела Божилова, МС Даниела Николова, МС Климент Найденов, Съвет на ректорите на висшите училища в България Мартин Банов, Селскостопанска академия Виктор Стойчев, областен управител на област Ловеч Цветан Димитров, кмет на община Червен бряг Деян Димитров, областен управител на област Разград Мария Димитрова, председател на Общински съвет на община Силистра Методи Чимев, кмет на община Дупница Николай Мелемов, кмет на община Смолян Силвия Георгиева, НСОРБ Илиана Филипова, БАРДА</p>

Иво Костов, ССИ
Радосвета Господинова, ССИ
Стефан Василев, АИКБ
Силвия Тодорова, БСК
Кремена Транакиева, КНСБ
Иоанис Партениотис, КТ „Подкрепа“
Лилия Макавеева, Сдружение Асоциация Интегро
Цанко Шандров, Фондация „Регионални инициативи“

Наблюдатели с право на съвещателен глас:

Добринка Михайлова, МФ
Мануела Милошева, МФ
Ивайло Николов, АФКОС, МВР
Магдалена Николова, АОП
Цвета Наньова, БАКЕП
арх. Константин Пеев, КАБ
София Алвес, ЕК
Агнес Монфрет, ЕК
Сорина Канеа, ЕК
Петър Христов, ЕК
Елоди Дюрант, ЕК
Десислава Йорданова, ЕК
Елизабет Киркорова, ЕК
Катя Димитрова, МФ

Представители на ГД СППРР:

Пламен Илиев, МРРБ
Цветелина Матева, МРРБ
Татяна Ангелчева, МРРБ
Димитрийка Танева, МРРБ
Николина Иванова, МРРБ
Моника Стоянова, МРРБ
Ирина Стоилова, МРРБ
Мартин Найденов, МРРБ
Ангел Гьорев, МРРБ
Цветелина Димитрова, МРРБ
Ваня Вълкова, МРРБ
Димитър Ангелов, МРРБ
Снежинка Савова, МРРБ
Елиза Михайлова, МРРБ
Димитър Ангелова, МРРБ
Мариана Ватева, МРРБ
Савина Моновска, МРРБ
Милен Йорданов, МРРБ

Секретариат на КН на ОПРР 2014-2020:

Петя Стефанова-Димова, МРРБ
Елица Чолакова, МРРБ
Тонка Иванова, МРРБ
Невена Тонева, МРРБ
Димчо Димов, МРРБ

Гости:

София Алвес, ЕК.

	<p>г-жа Агнес Монфрет, ЕК г-жа Сориана Канеа, ЕК г-н Петър Христов, ЕК Надя Данкинова, Фонд ФЛАГ ЕАД Камен Славов, ФМФИБ Димитър Черкезов, ФМФИБ Иван Табаков, АПИ Владислав Иванов, МФ Михаил Борбелов, МВР Кремена Цветкова, НСОРБ Теодора Иванова, ФМФИБ Ивайло Трендафилов, Бургас Мария Петрова, заместник-кмет на Община Благоевград Татяна Проичева, МРРБ Румяна Карапетрова Биляна Христова Стела Мазева</p>
--	--

Въведение:

Двадесетото заседание на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. (КН на ОПРР 2014-2020) беше проведено в хибридна форма, като част от членовете присъстваха в Гранд хотел „Милениум“ в гр. София, а останалата част от членовете на КН се включиха онлайн чрез платформата за видеоконферентни срещи WebEx. В заседанието взеха участие членове на КН на ОПРР 2014-2020, в т.ч. представители на министерства, агенции, държавни ведомства, сдружение на общините, Регионални съвети за развитие (РСР) и социално-икономически партньори, представители на ГД „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ (ГД СИПРР) към МРРБ – Управляващ орган на ОПРР 2014-2020 (УО на ОПРР), Секретариат на КН на ОПРР 2014-2020 и представители на ГД „Регионална и градска политика“ на Европейската комисия (ЕК).

Откриване на заседанието и приветствие към членовете от г-жа Деляна Иванова-заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството и РУО на ОПРР 2014-2020 г., г-жа София Алвес директор на ГД „Регионална и градска политика“, ЕК

Г-жа Деляна Иванова приветства членовете на КН след което съобщи, че има кворум и това позволява да се проведе редовно заседание. Г-жа Иванова изказа своите благодарности на всички присъстващи на живо и онлайн за участието в КН, след което съобщи основни данни, свързани с изпълнението на ОПРР 2014-2020 г. Тя представи инфомация, че Програмата се движи изключително успешно и към настоящия момент разплатени средства са почти 70% от ресурса ѝ. Сертифицираните средства са 56% от бюджета на Оперативната програма, а договорените средства са 94 % от разполагаемия ресурс.

Г-жа Иванова обяви, че до момента са реализирани 79 проекта за образователна инфраструктура и 216 за енергийна ефективност в жилищни и административни сгради. Завършените проекти за градска среда в големите общини в страната са 36, а за подпомагане на процеса на деинституционализация на деца и възрастни са сключени 64 договора по Приоритетна ос (ПО) 5. За обновяване и модернизация на пътна инфраструктура са финализирани 24 договора.

Г-жа Иванова обясни, че след всички положени усилия за успешното изпълнение на Оперативната програма, няма риск от загуба на средства към края на 2022 г, като целта за сертифицирани разходи по Програмата съгласно правилото за автоматично освобождаване на средства (N+3) е изпълнена на 103 % към днешна дата.

РУО на ОПРР сподели, че отчетените положителни резултати оказват влияние върху основни макроикономически показатели и обясни, че в момента данните от извършените анализи в рамките на осъществяващата се оценка на въздействието по ОПРР показват, че инвестициите по Програмата допринасят за нарастване с 0,6% на Брутния вътрешен продукт, в сравнение със сценарий без инвестиции, подкрепени по ОПРР.

Г-жа Иванова отбеляза, че положителното икономическо развитие води до нарастване на заетостта и на работната заплата, което от своя страна повишава частното потребление. Реализацията на инвестиционните намерения по ОПРР от 2014 г. до края на 2021 г. са довели до непосредствени ефекти върху частните инвестиции, които нарастват с 1,4% спрямо сценария без средства от ЕСИФ, както и върху външната търговия чрез увеличение на вноса с 0,7%.

Г-жа Иванова отбеляза, че до 2023 година остава много малко време и е изключително важно екипите за управление и изпълнение на проектите да бъдат мобилизирани, за да може да се отчете успешното изпълнение на заложените крайни цели и индикатори и да се надградят постигнатите социално-икономически резултати. Успоредно с изпълнението на настоящата оперативна програма, тя заяви, че трябва да се финализира подготовката на новата Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. (ПРР). Г-жа Иванова увери, че в неформален и оперативен порядък се провеждат изключително активна комуникация и разговори на европейско и национално ниво. Отразят се получените коментари на Европейската комисия (ЕК) и са взети под внимание становища и коментари на различни заинтересовани страни. Полагат се необходимите усилия за успешно и навременно стартиране и изпълнение на ПРР 2021-2027 г.

РУО на ОПРР сподели, че е изключително важно, при прилагането на интегрирания териториален подход, успешно да бъде реализиран принципът за вземане на решения „отдолу-нагоре“, при който териториалните органи на регионално и общинско ниво, в активен диалог и сътрудничество с местните общности, ще участват във формирането и последващото реализиране на визията за социално-икономическо развитие на съответното пространство.

Г-жа Иванова подчерта, че прилагането на инструмента Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) е новост не само за България, но и за Европейския съюз (ЕС).

Тя отбеляза, че в рамките на УО е създадена необходимата вътрешна организация, сформирани са експертни групи, регулярно се провеждат срещи със заинтересованите страни, подготвят се и нормативни промени, които да регламентират предоставянето на средства по инструмента ИТИ.

Зам.-министърът сподели, че всички предприети действия дават основание да се счита, че в най-кратки срокове ще се постигне договореност с ЕК за обхват и съдържание на новата Програма.

Г-жа Иванова даде думата за встъпителни слова на г-жа София Алвес, директор на дирекция „Изграждане на административен капацитет и изпълнение на програми“ ГД „Регионална и градска политика“, ЕК.

Г-жа Алвес благодари на УО на ОПРР 2014-2020 г., че е успял да организира присъствено заседание на КН въпреки трудната ситуация заради ковид пандемията през последните две години и настоящия проблем с бежанците от Украйна.

Г-жа София Алвес сподели, че на заседанието ще се обсъдят възможностите за пренасочване на средства от Инициативата на ЕК „Действия за сближаване на бежанците в Европа“ (CARE), включително и към местните власти за преодоляване на проблема.

Г-жа Алвес подчерта и проблема свързан с високите цени на строителните материали, като приветства разработването на Методология от Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), която да послужи за справяне с кризата с цените на строителните материали.

Г-жа Алвес съобщи, че в момента се договаря и програмен период 2021-2027 г. и Програма „Развитие на регионите“, като подчерта, че през новия програмен период е

важно проектите, които се изпълняват на местно ниво, да отговарят на Националната стратегия за регионално развитие, новите стратегически цели на ЕС и принципите на Баухаус.

Тя подчерта, че е изключително важно да бъде подобрен административният капацитет на бенефициентите и всички заинтересовани страни, за да могат да се усвояват повече средства от европейските фондове.

В заключение на изказването си, пожела ползотворна среща и дискусия на всички в залата и онлайн и благодари на участниците в КН на ОПРР 2014-2020 г.

Г-жа Иванова благодари на представителите на ЕК и подчерта, че обратната връзка от страна на ЕК винаги е била от изключително значение за УО.

Г-жа Иванова уточни техническите параметри за успешното провеждане на КН, след което премина към точките от дневния ред.

Приемане на протокола от Деветнадесетото заседание на КН на ОПРР 2014-2020 г.

Г-жа Иванова предложи за обсъждане първото решение на КН - приемането на протокола от Деветнадесето заседание на КН на ОПРР 2014-2020 г.

По направеното предложение нямаше коментари и бележки и то беше прието единодушно.

Решение 1: Комитетът за наблюдение на ОПРР 2014-2020 г. приема Протокола от Деветнадесето заседание на КН на ОПРР 2014-2020 г.

Приемане на дневния ред на Двадесетото заседание на КН на ОПРР 2014-2020 г.

Заседанието продължи с одобряване на дневен ред на КН на ОПРР 2014-2020 г., съгласно решение 2:

Решение 2: Комитетът за наблюдение на ОПРР 2014-2020 г. приема Дневния ред на 20-то заседание на КН на ОПРР 2014-2020 г.

Представяне на информацията относно актуалното състояние на ОПРР 2014-2020 г.

Г-жа Деляна Иванова представи обща информация за изпълнението и напредъка на ОПРР 2014-2020 г. по всички основни показатели. Тя посочи, че по ОПРР 2014-2020 г. са публикувани 24 процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП+ФИ) на стойност 3,14 млрд. лв. или 100% от бюджета на Програмата.

РУО на ОПРР обясни, че в периода 02.12.2021 г. – 25.03.2022 г. са сключени 4 договора за предоставяне на БФП с общ размер на договорени средства (БФП) 7,8 млн. лв., приключили са 468 договора, а 293 договора са в процес на изпълнение.

Г-жа Иванова спомена, че през 2021 г. е публикувана процедура BG16RFOP001-9.001 „Мерки за справяне с пандемията“ по ПО 9 с бюджет 129 милиона с конкретен бенефициент Министерство на здравеопазването (МЗ) – подадени са две проектни предложения, които са в процес на оценка от страна на УО на ОПРР 2014-2020.

Г-жа Иванова представи информацията за 3-те договора по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP001-6.002 „Развитие на туристически атракции“ с удължена продължителност, за които са информирани членовете на КН по електронна поща.

Г-жа Иванова обърна внимание на нередностите и финансовите корекции, които се налагат по Програмата, като представи и най-често срещаните. Тя обясни, че има почти 2000 сигнала, от които 232 са прекратени, 138 са в обработка и почти 1600 са с установени нередности. По отношение на изпълнение на Програмата по приоритетните оси (ПО), г-жа Иванова обърна внимание на ПО 2, 7 и 1 и представи информацията пред членовете на КН, че по тях са сертифицирани над 50% от бюджета на съответната ос, по ПО 3, 4, 5 и 8 са между 30 и 50%, а по прилагането на ПО 6 се изостава значително, като само 25% от средствата са сертифицирани към днешна дата. Г-жа Иванова допълни, че редица индикатори са вече постигнати, основно тези за енергийна ефективност по Приоритетна ос 1 и 2. Тя обясни, че

има значителен напредък и в изпълнението на други индикатори по Програмата между 60 до 80% - основно по отношение на образователна и социална инфраструктура, градска и пътна инфраструктура. Г-жа Иванова представи инфомация за изпълнението на индикаторите по „Устойчиво интегрирано градско развитие“, както и за индикаторите на „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони“, „Регионална образователна инфраструктура“ и „Регионална здравна инфраструктура“. Тя информира, че индикаторът за образователна инфраструктура към момента е 60%, като основен фактор по тази ос е конкретният бенефициент – Министерството на образованието и науката (МОН). При „Регионална социална инфраструктура“ подкрепата е насочена към деинституционализация на социалните услуги за деца и възрастни, като там напредъкът при индикаторите е от 18 до 20%. По „Регионална туристическа инфраструктура“ се изпълняват 18 проекта. По отношение на „Регионална пътна инфраструктура“ степента на изпълнение на индикатора е 70%, като г-жа Иванова подчерта, че се очаква успешно приключване на всички тези проекти, след което индикаторът трябва да бъде изпълнен на 98%.

По отношение на по-големите проекти, г-жа Иванова представи инфомация, че по проект „Интегриран столичен градски транспорт – фаза 2“ с бенефициент Столична община единствено компонент 5 – реконструкция на трамваен релсов път по „Цар Борис III“ от „Княжево“ до „Съдебната палата“ и съпътстващите дейности към него се изпълняват. Г-жа Иванова представи данни и за друг голям проект - „Подкрепа за развитие на системата за спешната медицинска помощ“ с бенефициент МЗ. Г-жа Иванова информира КН за изпълнението на финансовите инструменти по ПО 1 „Устойчиво интегрирано градско развитие“, като одобреният ресурс спрямо наличния е 78%. По ПО „Регионален туризъм“ г-жа Иванова обясни, че одобреният размер е 19%, договореният – 18%, а разплатени са само 2%. Тя заяви, че проблемите по тази ПО са свързани с изчерпвания ресурс за безвъзмездна финансова помощ, липсата на интерес от крайните бенефициенти за изпълнение на проекти изцяло с кредитен ресурс, приближаващата крайна дата на изпълнение на инвестициите, факта, че разплащанията по ФИ се извършват винаги след частта от финансирането по БФП, която финансира дейностите по СМР, необходимостта от индексация на ресурса във връзка с повишение на цените на строителните материали.

Г-жа Иванова представи какви са научените уроци при изпълнението на двете ПО. Тя заяви, че е добре двата компонента БФП и ФИ да вървят заедно, тъй като комбинирането им по две отделни операции е предизвикателство. Обърнато бе внимание на конкурентното финансиране от други финансиращи институции, негативното влияние на COVID-19 върху прогнозите за инвестиране на публичните и частните инвеститори, комплексните проекти с няколко обекта и разнообразие от проектни дейности, надценените срокове за приключване на процедурите за възлагане на обществени поръчки и одобрение от НИНКН, липсата на интерес към ФИ заради наличието на алтернативи с БФП, както и преразгледаната предварителна оценка по ФИ.

Отбелязани бяха силните и слабите страни от научените уроци, които да се вземат под внимание през следващия програмен период. На база на изброените слаби страни, г-жа Иванова уточни, че през следващия програмен период УО на ОПРР ще се придържа към максимално опростяване и улесняване на достъпа и правилата за одобрение, оценка и мониторинг.

Г-жа Иванова съобщи, че в момента УО се намира в трети етап от реализиране на договора за осъществяване на оценка на въздействието на ОПРР 2014-2020 г. Формулираните препоръки в рамките на втория етап от изпълнението на договора са обсъдени в рамките на проведения на 08.03.2022 г. дискуссионен форум в Ботевград. Предстои УО да подготви план за действие за отразяване на формулираните препоръки по новите тематични доклади за социално включване, финансово изпълнение и финансови инструменти, разработени в рамките на 3-тия етап. Позицията на УО ще бъде представена и обсъдена с всички заинтересовани страни, защото всички конструктивни коментари,

предложения и становища ще подкрепят процеса по управление и изпълнение на сегашната и бъдещата програма.

Г-жа Иванова информира, че в процес на изграждане е нов сайт на ПРР 2021-2027 г., чиято структура е съобразена с всички съвременни изисквания и стандарти за организация с основна цел информацията да бъде поместена по начин, който да бъде лесен и логичен за бързо откриване от всеки потребител.

След края на презентацията г-жа Иванова даде думата за изказвания, коментари и препоръки.

Арх. Константин Пеев, заместник-председател на Камара на архитектите в България, попита кога приключва и кога ще бъде отчетена цялата програма за периода 2014-2020 г. Г-жа Иванова отговори, че Програма приключва на 31.12.2023 г. и дотогава ще има още няколко КН на ОПРР 2014-2020 г. Г-н Пеев се интересува защо Столична община няма проекти по градско развитие и съответно не са усвоени средства, а председателят на КН обясни, че Столична община не ползва ФИ по Програмата, тъй като има осигурени алтернативни финансираня от банкови институции.

След това думата бе дадена на г-жа Силвия Георгиева, изпълнителен директор на НСОРБ. Г-жа Георгиева поздрави новия екип на УО на ОПРР 2014-2020 г. и заяви, че е уверена, че съвместната работа ще продължи и Програмата ще бъде успешно приключена в оставащите месеци до 31.12.2023 г. Тя информира, че в момента общинските проекти в изпълнение са 251 бр. на обща стойност 945 млн. лв. и трябва да бъдат приключени до края на 2023 г. Г-жа Георгиева засегна и основния проблем, който ограничава приключването на проектите, а именно ръстът на цените на строителните материали. Тя заяви, че се води интензивен диалог с УО по този въпрос, а НСОРБ разполага с инвентаризация на необходимия финансов ресурс, за да бъдат приключени действащите проекти – около 45 млн. лв. Г-жа Георгиева заяви, че се надява съвсем скоро да бъде намерено и решение на въпроса с начина, по който да бъдат анексирани договорите с изпълнителите. Г-жа Георгиева отбеляза и притеснението на НСОРБ по отношение на социалните проекти, при които забавянето в изпълнението на строителството е най-голямо. Тя увери УО, че общините полагат големи усилия, за да могат проектите да се реализират в срок. По отношение на финансовите корекции, г-жа Георгиева отбеляза, че през новия програмен период трябва да бъде възприет нов подход, при който да бъде осигурена по-голяма техническа помощ за укрепване на капацитета на бенефициентите.

Г-жа Георгиева отбеляза, че по отношение на индексацията МРРБ е заинтересовано за изпълнението на ОПРР и за това трябва да бъде намерена и приложена формула максимално бързо. По отношение на финансовите корекции г-жа Иванова уточни, че се водят разговори през следващия период те да бъдат максимално минимизирани, като се открият грешките още в началото, преди подписване на договора, така че бенефициентът да има достатъчно време, яснота и възможност за корекция.

Г-жа Иванова даде думата на г-жа Цвета Наньова, член на БАКЕП.

Г-жа Наньова коментира представената информация за слабите страни при използване на ФИ и по-конкретно липсата на интерес към ФИ за енергийна ефективност в жилищния сектор. Тя отбеляза, че многократно са правени забележки по дизайна на схемата, по която еднофамилните сгради да кандидатстват за подкрепа чрез финансов механизъм за обновяване за енергийна ефективност. Г-жа Наньова коментира, че в слабите страни на използването на финансовите механизми не е включен дизайнът на самия финансов механизъм. Тя спомена, че в настоящия програмен период всички усилия на ЕК са към увеличаване на дела на финансовите инструменти за сметка на грантовата подкрепа и отбеляза, че продължава тенденцията за 100% финансиране по НПВУ. Г-жа Наньова зададе въпрос за това как се адресира този проблем в Програмата, след като не се анализира в критичния анализ, който е представен на КН.

Г-жа Иванова информира, че по отношение на заложеното в НПВУ има период, в който се допуска 100 % финансиране, след което финансирането става 80 %, т.е. прави се стъпка в посока използване на финансови инструменти. По отношение на цялостната стратегия г-жа Иванова предложи на г-жа Наньова среща в дирекция „Жилищна политика“, която е компетентната структура в МРРБ, за да бъдат обсъдени всички въпроси.

Г-жа Иванова даде думата на г-н Камен Славов от ФМФИБ.

Г-н Славов отбеляза, че има два аспекта – финансовата структура на инструмента и изискванията му. Отправените коментари касаят общия дизайн като инвестиционна стратегия. Един от научените уроци за всички инструменти е, че колкото по-комплексни са изискванията към финансирането, толкова по-трудно се изпълнява съответният продукт. Г-н Славов информира, че целта е през следващия програмен период ФИ да бъдат по-опростен принцип, тъй като това е тествано в различни програми и яснотата в изискванията към крайните получатели и техните проекти гарантира успеха на ФИ. Г-н Славов отбеляза, че относително сложните изисквания за това как трябва да се подберат домакинствата, които са в еднофамилни жилищни сгради, спира изпълнението. Той добави, че алокацията към енергийната ефективност на еднофамилни жилищни сгради е относително малка, което повишава цената на предлагане на такъв продукт на пазара. Г-н Славов помоли г-н Димитър Черкезов от ФМФИБ да направи допълнения по отношение на конкретната схема.

Г-н Черкезов допълни, че практиката да се финансират със 100 % БФП мерки за енергийна ефективност снижава интереса на потенциалните крайни получатели и физически лица по отношение на еднофамилните жилищни сгради, както и на университети и държавни училища по отношение на студентските общежития. Той отбеляза, че по отношение на еднофамилните жилищни сгради има място за по-гъвкаво структуриране на изискванията за допустимост. Г-н Черкезов заяви, че е обнадежден от намеренията на УО, както и от предварителната оценка, която предвижда комбинация за мерки за енергийна ефективност чрез ФИ и БФП, но в една операция, където БФП е по-малко от средствата от ФИ. Това, комбинирано с разумно дефиниране на изискванията за допустимост, може да създаде условия за по-успешно изпълнение през периода 2021 – 2027 г.

Г-жа Иванова благодари на г-н Черкезов и допълни, че по отношение на новия програмен период допустимостта за еднофамилните сгради е разширена, изискването за строителните граници отпада, така че при финално одобрение на ПРР 2021-2027 г. от ЕК би трябвало да има напредък и този урок да е научен. По отношение на многофамилните жилищни сгради г-жа Иванова отбеляза като минус на ФИ това, че законодателството усложнява колективното взимане на кредит от всички собственици в многофамилните сгради. Затова е необходимо първо да се направят законодателни промени, които да регламентират и улеснят ползването на финансов ресурс по ФИ в случаите на многофамилни сгради. Това е и една от причините в Плана за възстановяване да бъде заложен първо период със 100 % финансиране и след това преминаване към комбиниран инструмент.

Г-жа Иванова даде думата на д-р Иво Костов от ССИ.

Г-н Костов направи коментар по отношение на една от конкретните споменати нередности, свързана с образователната степен и квалификация, изисквана за управление на строителен обект. В допълнение, г-н Костов попита какво прави оперативно МРРБ, за да подобри административния капацитет на МЗ за изпълнение на проектите им, финансирани по ОПРР 2014-2020 г. Той напомни, че е предложил създаване на работна група, която да започне да изпълнява проектите на МЗ. Г-н Костов засегна темата с вентилаторите за обдишване и защо са верифицирани малък брой от тях. Той отбеляза, че не бива да се говори единствено за енергийна ефективност, а трябва да се обърне внимание

и на здравеопазването.

Г-жа Иванова благодари на г-н Костов за активната позиция и отговори на поставените към УО на ОПРР въпроси и даде думата г-н Иван Господинов от МЗ, за да предостави исканата информация.

Г-н Господинов представи проекта за борба с COVID-19 и вентилаторите за обдишване. Той заяви, че висок процент от заложеното в проекта е изпълнено, доставено и се използва в лечебните заведения. Г-н Господинов поясни, че са верифицирани само 190 вентилатора, тъй като това е условие по договора за БФП и до окончателното плащане по проекта МЗ няма право по договор да извърши верификация на останалите закупени медицински апарати, лични предпазни средства, лабораторно оборудване. Г-н Господинов коментира и проекта за спешната помощ. Той заяви, че медицинската апаратура, заложена в него, е закупена и доставена в болниците, които сами решават в каква степен да я използват в зависимост от необходимостта им. По отношение на 400-те броя линейки, посочи, че почти всички са закупени и доставени. Единственият проблем е с високопроходимите линейки, тъй като има техническа невъзможност на българските изпълнители да доставят такъв тип.

Г-н Иво Костов помоли представителите на МЗ да дадат информация по отношение на предоставените средства по проекта за борба с COVID-19.

Г-н Иван Господинов коментира, че двата проекта са подадени в края на октомври 2021 г. и БФП е разделена по отношение на болничната и извънболничната медицинска помощ. Получени са коментари върху изпратените документи от страна на оценителната комисия към Управляващия орган и предстои подаване на отговор от страна на МЗ.

Г-жа Деляна Иванова даде думата на доц. д-р Любомир Бакаливанов, заместник-министър на здравеопазването.

Г-н Бакаливанов заяви, че не е съгласен с твърденията на г-н Костов по отношение на това, че кризата от COVID-19 е отминала и че респираторите нямат никакво отношение към лечението на COVID-19. Последва дискусия между г-н Бакаливанов и г-н Костов по тези теми.

Г-жа Иванова благодари за изразените становища и даде думата на г-жа Агнес Монфрет, началник на отдел България, Хърватия и Словения в Главна дирекция „Регионална и градска политика“ на Европейската комисия.

Г-жа Монфрет представи колегите си от Главна дирекция „Регионална и градска политика“ – г-жа Сорина Канеа и г-н Петър Христов и сподели колко се радва, че този път могат да се срещнат лице в лице с членовете на КН. Тя изрази позитивно впечатление от активния дебат, като каза, че той е доказателство за успешното прилагане на принципа на партньорство в Програмата. Г-жа Монфрет подчерта, че предварителните резултати относно цялостното изпълнение на Програмата са много добри, а ОПРР 2014-2020 г. е една от най-добре изпълнените програми. Все пак, остава още година и половина до крайното отчитане на постигнатото, като допустимите разходи са до края на 2023 г. Тя отново подчерта колко е важно да се работи за изграждането на административен капацитет, с което всички партньори са съгласни. Г-жа Монфрет, сподели, че според нея, съществува възможност за освобождаване на ресурс, който да бъде използван за предприемане на мерки по новия инструмент на ЕК - "Действие на сближаване за бежанците в Европа"(CARE). Вторият въпрос, който тя повдигна, е свързан с проектите на МОН по ПО 3, за които има възможност да не могат да бъдат осъществени, и съответно какъв бюджет от тях може да бъде мобилизиран. Що се отнася до финансовите инструменти, тя отново поиска да се обсъди възможността за прехвърляне на неизползвания ресурс с оглед предприемане спешни действия по повод бежанската вълна от Украйна.

С допълнителни въпроси в дискусията се включи и г-жа Сорина Канеа, програмен мениджър на ОПРР 2014-2020 г. и ПРР 2021-2027 г. от 1 юли 2021 г..

Г-жа Канеа отбеляза, че дискусиата свързана с повишените цени на строителните материали между ЕК, Централно координационно звено (ЦКЗ) и УО продължава вече няколко седмици. Тя изрази притеснение, че все още няма прието национално решение в отговор на този проблем и заяви, че диалогът с ЦКЗ ще продължи, защото такова решение трябва да бъде взето възможно най-скоро. По повод финансовите корекции тя каза, че е необходимо изграждането на административен капацитет, за да се предотврати налагането им. Г-жа Канеа отбеляза, че намира за много полезно предприетото от УО идентифициране на най-често допускани грешки. Според нея, чрез допълнителни обучения, предварителни проверки и мерки за подпомагане на общините този проблем може да бъде решен. Тя отправи предложение да се осъществи контакт с други държави членки, които са се сблъскали със същите предизвикателства, за да се проучат още възможности за национално решение на този казус. Относно мерките за енергийна ефективност в жилищни сгради тя посочи, че Главна дирекция „Регионална и градска политика“ е сключила договор със Световната банка за оказване на подкрепа при определяне на подходящите финансови инструменти и мерки през новия програмен период, а България е една от страните – бенефициенти. Тя помоли УО да сподели с членовете на КН описание на тази новостартираща мисия за техническа помощ и приключи своето изказване.

РУО на ОПРР благодари на г-жа Монфрет и г-жа Канеа за коментарите и ги увери, че УО е направил преглед на възможностите за спестяване и отделяне на ресурс за прилагане на инструмента CARE. Тя сподели, че най-високорисков бенефициент по Програмата е МОН, който има най-голям брой незапочнати проекти. Възможният ресурс, който може да се освободи при неизпълнение на тези проекти, възлиза на 45 млн. лв. Спестеният ресурс по ОПРР 2014-2020 г. е 32 млн. лв., с който общата сума става 77 млн. лв. Г-жа Иванова обясни, че ако приблизително 45 млн. лв. бъдат заделени за индексация на цените, то това би означавало, че около 30 млн. лв. от ресурса на Програмата може да бъде насочен към CARE. В допълнение, тя посочи, че е възможно и отделянето на още 30 млн. лв. от средства по REACT-EU, чийто бенефициент е МЗ. Това би довело до насочването на общо около 60 млн. лв. към дейности по инструмента CARE. Зам.-министър Иванова потвърди, че през следващия програмен период се планира засилване на капацитета и извършване на оценка преди сключване на договори, за да могат да бъдат намалени финансовите корекции. От друга страна сключването на договор с изпълнител под условие, преди да бъде сключен договорът за БФП, ще даде много висока сигурност за изпълнение на договорите. Председателят на КН обяви, че на 28 март предстои среща с всички заинтересовани страни по проекта на ЕК и Световната банка за техническа помощ в сферата на енергийната ефективност. Допълнителна информация относно съдържанието на проекта ще бъде изпратена на членовете на КН в кратки срокове.

Представяне на законодателно предложение на Европейската комисия "Действие на сближаване за бежанците в Европа"(CARE) и дискусия

След почивката заседанието продължи с трета точка от дневния ред, а именно „Представяне на законодателно предложение на Европейската комисия "Действие на сближаване за бежанците в Европа"(CARE)“. Думата беше дадена на г-жа Агнес Монфрет за уводни думи относно инструмента.

Г-жа Монфрет започна представянето, като подчета, че ЕК, Европейският парламент и Европейският съвет са гъвкави институции, които реагират бързо и променят законодателството, така че всички заедно да могат да се справят с кризата, породена от COVID-19, а сега и с бежанската вълна, дължаща се на войната в Украйна. ЕК е предоставила за обсъждане законодателно предложение за облекчаване на правилата с цел пренасочване на ресурс по оперативните програми, така че да се справят с проблема и неговите последици. Тя обърна внимание, че за Комисията е много важно да чуе мнението на членовете на КН, които да споделят дали представеното предложение адресира

проблема по подходящ начин.

В следващите минути г-жа Сорина Канеа представи презентацията за обхвата на механизма CARE. Тя посочи, че фондовете на кохезионната политика вече могат да подкрепят спешни мерки, включително: изграждане или разширяване на приемни центрове, убежища, действия за укрепване на капацитета на услугите за прием, развитие на инфраструктурата в горещи точки, мобилни болници, както и канализация и водоснабдяване. Фондът за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица може да предоставя незабавна основна подкрепа – храна и материална помощ – на лицата влизащи в държавите членки. Отчитайки това, пакетът CARE се фокусира върху гъвкавостта и максимизирането на възможностите за използване на наличния ресурс в рамките на програмите за период 2014-2020 г. Тя поясни, че ЕФРР вече може да финансира проекти подкрепяни по ЕСФ, като важи и обратното. Целта е да се даде възможност на програмите да обединят заедно останалите средства за справяне с бежанската криза. Изисква се обаче промяна на програмата, така че да се включат действия, които да бъдат програмирани по специален приоритет за справяне с тази криза. Г-жа Канеа подчерта, че не е възможно финансирането на вече приключили проекти. Възможността за 100% съфинансиране за счетоводна година 2021-2022 също е удължена. Беше обърнато внимание, че крайният срок за подаване на финално искане за плащане за тази счетоводна година е 31 юли. Европейската комисия е изчислила, че по линия на стопроцентовото съфинансиране се очаква през 2022 и 2023 г. размерът на средствата да е около 10 млрд. евро. Г-жа Канеа обяви, че в крайна сметка всички дължими суми ще бъдат изплатени, въпреки максималния праг за размера на плащанията, който ще се прилага за тези две години. В края на своята презентация, програмният мениджър сподели, че по отношение на параграфа за REACT-EU не са направени промени. В тази връзка, основният въпрос, който трябва да се реши, е как държавите членки планират да използват отпуснатите средства по REACT-EU за 2022 г., тъй като настоящата ситуация може да промени първоначалните им планове.

Г-жа Иванова благодари на г-жа Монфрет и г-жа Канеа за представянето на новата законодателна инициатива и каза, че УО на ОПРР вече е разговарял с ЕК да се разгледа възможността за опростена процедура както по отношение на кандидатстване и сключване на договори, така и по отношение на мониторинг и отчитане. Тя също подчерта, че пакетът към момента планира 100% БФП.

Думата беше дадена на г-жа Силвия Георгиева.

Г-жа Георгиева отбеляза колко важна е ролята на общините за оказване на подкрепа и защита на бежанците от Украйна. Според нея, инструментът CARE значително ще облекчи финасовия натиск върху общинските бюджети, а възможните дейности и мерки, които ще бъдат финансирани, вече са обсъдени с УО. Изпълнителният директор на НСОРБ сподели, че се надява финалните правила на тази инициатива наистина да бъдат гъвкави и действително да са допустими всякакви разходи. НСОРБ е предложило да се покриват всички разходи за издръжка като комунални, за изхранване, транспортни, административни, режийни, организационни, за медицински консумативи, облекло и електронни устройства, както и тези за инвестиции в материални бази. Г-жа Георгиева коментира и нуждата от осигуряване на хора, които владеят украински език, както и административни асистенти, които да оказват съдействие на бежанците.

В продължение на дискусиата г-н Стефан Василев, представител на АИКБ, попита дали пакетът CARE предвижда разходи за обучение, квалификация и изучаване на език за онези бежанци, които ще останат и ще работят в България.

Отговорът на въпроса беше даден от г-жа Сорина Канеа, която обясни, че гъвкавостта на инициативата предоставя възможност този вид мерки, които се финансират от ЕСФ, сега да могат да бъдат изпълнявани чрез средства от ЕФРР. Тя уточни, че заради това диалогът с УО е много важен, за да бъдат идентифицирани всички нужди и да бъде предложена

необходимата промяна в Програмата. В този смисъл, дейностите за обучение и квалификация може да бъдат допустими.

Г-жа Иванова потвърди, че такива мерки ще бъдат включени в пакета, който ще бъде изпратен към Комисията за одобрение.

Представяне на подходи за изменение на ОПРР 2014-2020 г.

Г-жа Иванова даде думата на г-н Ивайло Стоянов, началник на отдел „Стратегическо планиране и програмиране“ за представяне на подходи за изменение на ОПРР 2014 – 2020 г.

Г-н Ивайло Стоянов сподели, че предстоящата презентация цели да провокира дискусия и обмяна на идеи за успешно финализиране на програмния период. Той отбеляза, че от една страна е краят на програмния период и сега е удачният момент да се помисли как ефективно да бъдат постигнати целите и приоритетите на ОПРР. От друга страна, през последните седмици стои въпросът с бежанската вълна от Украйна и как да се регулира кохезионната политика на европейско ниво. Друг фактор са повишените цени на строителните материали, които рефлектират върху увеличаване на разходите за строителните дейности по проектите, както и продължаваща пандемия с COVID-19, която също оказва влияние върху Програмата и проектите.

Г-н Стоянов обобщи, че в момента има много обстоятелства, които провокират и се нуждаят от дискусия, с оглед обсъждане на възможни варианти за успешно финализиране на Програмата. Той подчерта, че по отношение на инструмента REACT-EU на национално ниво има решение за релокиране на 30 млн. лв. за 2022 г. в рамките на ОПРР, които са предвидени за подкрепа на здравната система. Предложението на ЕК за регламент за CARE дава възможност и опция ресурсът по REACT-EU за 2022 г. да се използва и за мерки в подкрепа на бежанците от Украйна.

Г-н Стоянов добави, че като предизвикателство стои и въпросът за насочване на възможен свободен ресурс в рамките на Оперативната програма, но основен е този за увеличените цени за строителството и нуждата от индексация на стойността на строителните работи, което да се отрази във всички сключени договори за безвъзмездна помощ. Г-н Стоянов отбеляза, че в момента се работи по национален подход за индексация на цените от МРРБ и Министерство на финансите.

Като следващ въпрос за дискусия началникът на отдел СПП посочи намирането на най-удачния начин за усвояване на недоговорения в момента ресурс по ПО 6 „Регионален туризъм“ по линия на ФИ. Възможно е ресурсът да бъде насочен към изпълнение на проекти с ФИ по ПО 1, а може също и част от този ресурс да бъде прехвърлен към безвъзмездна помощ, съответно преразпределен към други приоритетни оси, в това число и към инициативата CARE.

Г-н Стоянов продължи, че част от индикаторите в ОПРР по препоръка на извършващата се оценка на въздействието следва да бъдат прецизирани.

В заключение, г-н Стоянов подчерта, че най-подходящо е в рамките на КН да бъдат обсъдени възможните подходи за предприемане на стъпки оттук нататък и евентуално да се обмисли вариант на решение за даване на мандат на УО в сътрудничество със заинтересованите страни, в това число с ЕК, да предложи вариант на оперативна програма, която, от една страна, да отговори на предизвикателствата, които бяха изброени, и от друга страна, да гарантира успешното изпълнение.

Представяне на информация за отчет на изпълнението на Годишен план за действие за мерки по информирание и комуникация за 2021 г. и ГПД за 2022 г. на ОПРР 2014-2020

Г-жа Ангелина Бонева, и.д. главен директор на ГД СППРР, представи отчет на изпълнението на Годишния план за действие (ГПД) за мерки по информирание и комуникация за 2021 г. и ГДП за 2022 г. на ОПРР. Тя отбеляза, че през 2021 г. са

проведени 15 информационни събития, включително семинари, информационни дни, работни срещи, обучения, с участието на над 1100 представители на бенефициенти, партньорски организации, държавни, регионални и местни институции, ЕК, неправителствен сектор, академични институции и медии. За миналата година има 126 новини, репортажи, различни видове публикации в медии. Проведени са 2 заседания на КН с над 150 взели участие, както и Годишното информационно събитие по Програмата. Г-жа Бонева продължи с медийната кампания през 2021 г., която включва над 60 репортажи, интервюта, материали, рубрики в национални и регионални електронни медии. Проведена е и информационна кампания по ПО 9 „Подкрепа за здравната система за справяне с кризи“.

Г-жа Бонева представи планираните дейности за 2022 г. по настоящата и по новата програма, информационни кампании в шестте района, структуриране на нов сайт. Г-жа Бонева изрази надежда съвместно с НСОРБ да започнат работа мобилни групи, които по места да могат да адресират въпросите по новата Програма и интегрирания подход. В ГПД за 2022 г. е планирано още едно заседание на КН, провеждане на годишно информационно събитие и изпълнение на договори в сферата на публичността, комуникацията и информираността по Програмата.

Г-жа Деляна Иванова благодари за предоставената информация и даде думата за коментари, въпроси и изказвания във връзка с представените подходи за промяна на Програмата и медийния план.

Г-н Димитър Черкезов взе думата по отношение на презентирания подход за промяна в Програмата и по-конкретно за разходването и използването на нереализирания към момента ресурс за финансови инструменти по ПО 6 „Регионален туризъм“. Г-н Черкезов накратко представи предисторията на планираните инвестиции по приоритетната ос. Той поясни, че 26,2 млн. лв. са предоставени под формата на кредити и 98 млн. лв. са под формата на БФП. Г-н Черкезов отбеляза, че при успешно финализиране на изпълнението на договорите ще бъдат изпълнени целите, заложи в стойностите на индикаторите по ПО 6 на ОПРР.

Г-н Черкезов подчерта предизвикателството свързано с прилагането на комбинация в рамките на две отделни операции. То е и от гледна точка на ФИ и работата на УО, но най-вече от гледна точка на бенефициентите и крайните получатели по Програмата, които трябва да комуникират и адресират препоръки и коментари на два органа в процеса на изпълнение на един и същ проект. Те трябва да се стремят да синхронизират и времево изпълнението на грантовия договор и на финансирането, предоставено чрез финансовия инструмент.

Г-н Черкезов обърна внимание на сериозното предизвикателство свързано с осъществяване на съгласувателни процедури предвид факта, че обектите на интервенция са недвижимо културно наследство от национално и световно значение. Той подчерта, че общините срещат сериозни трудности при времето поставяне и изпълнение на проектите, имайки предвид, че съответното съгласуване се извършва нееднократно, а веднъж на фаза идеен проект и втори път на фаза технически и работни проекти. В подкрепа на своята теза г-н Черкезов изложи факта, че по ПО 1 изпълнението на ФИ е повече от добро, а по ПО 6 разплащанията са на много нисък процент, още повече, че и по двете оси бенефициенти са общини, които работят по един и същи начин. Г-н Черкезов предложи, ако подобни интервенции бъдат финансирани в ПРР 2021-2027 г., да се намери подход за междуведомствено сътрудничество, така че този процес да бъде по-оптимално регулиран времево. В допълнение, г-н Черкезов уточни, че в момента има наличен неизползван ресурс за ФИ малко под 64 млн. лв., като с УО са обсъждани различни механизми, по които той да бъде използван по най-рационалния и ефективен начин до края на периода на допустимост. Рационалното решение от гледна точка на ФМФИБ и тяхното предложение, което е съгласувано и с финансовите посредници, и със самите общини, които са бенефициенти по проектите, е една част от свободния ресурс да се разходва за

компенсиране нарастването на цените на строителните материали, а остатъкът от него да се пренасочи за изпълнение на допълнителни проекти за ФИ по ПО 1.

Г-жа Деляна Иванова благодари за коментарите и подкрепи предложението за насочване на средства от ос 6 към ос 1, като конкретното решение ще дойде, след като има методология за индексация и се определи необходимият ресурс за насочване към съществуващите проекти за компенсация. Тогава ще бъде представен на вниманието на КН проект на решение за пренасочване на оставащия ресурс към ПО 1.

Г-жа Лилия Макавеева от сдружение „Асоциация Интегро“ постави въпрос за това в каква посока се предвижда промяната на индикатора за представители на маргинализирани групи, включително роми, с подобрени жилищни условия – в посока повишаване или намаляване на индикатора.

Г-жа Деляна Иванова отбеляза, че отговорът е прецизиране на индикатора и това допълнително ще се уточни в процеса на преговори с ЕК.

Г-жа Макавеева спомена, че е направено предварително проучване относно настаняването на роми в изградените социални жилища, но няма обратна връзка за етническата принадлежност на настанените хора, което може да компрометира отчитането на този индикатор. Изрази опасение, че Програмата няма да бъде изпълнена по отношение на индикатора и препоръча за следващия програмен период да се прецизират по-добри мерки, за да може да се адресират нуждите на тези хора.

Г-жа Деляна Иванова отбеляза, че в рамките на МРРБ се обсъжда възможността за изпълнение на проекти с ФИ за тези общности. По отношение на отчитането на индикатора, г-жа Иванова подчерта, че е необходима лична самоидентификация и съгласие те да бъдат идентифицирани като такива. По тази причина е трудно да бъде получен и отговор колко роми са били настанени, доколкото всички те са българи, отговарящи на определени условия. Г-жа Иванова изрази готовност за обсъждане на работещи решения заедно с неправителствения сектор.

Г-н Цветан Димитров, кмет на община Червен бряг, представи своето становище по предложенията за пренасочване на финансов ресурс и приключването на Програмата, като поиска информация за сумата, която се предвижда за пренасочване за подобряване на енергийната ефективност на държавните лечебни заведения. Г-н Димитров изрази мнение, че не трябва да има деление, когато се стартира процес за подобряване на енергийната ефективност и най-вече намаляване на енергийните разходи на лечебните заведения. Той отбеляза, че общините имат готовност бързо да стартират проекти, ако УО насочи средства към общинските лечебни заведения. Г-н Димитров подчерта, че има готовност с проекти за фотоволтаици, за подмяна на разходите за гориво, изпълняване и на новите подходи на зелената енергия чрез инкорпориране на водородни инсталации. Г-н Димитров заключи, че такъв ресурс, насочен към общинските лечебни заведения, би улеснил и приключването на Програмата, като същевременно ще има положително въздействие върху общинските бюджети и общините.

Г-жа Деляна Иванова се съгласи с коментара при принципното отчитане, че и държавни, и общински болници са публични институции и би следвало да бъдат еднакво допустими. Тя поясни, че дефинирането на допустимите бенефициенти е определено с Решение на Министерския съвет, но от друга страна, с оглед на последните развития и предложението на ЕК средствата от REACT-EU за 2022 г. да бъдат пренасочени към инструмента CARE, то последващите действия ще бъдат прецизирани, включително по отношение на недопускане на ограничителни условия при предоставяне на подкрепа.

Г-н Иван Господинов от МЗ сподели, че са приветствали подготвената процедурата, тъй като тези средства биха били основа за изграждане и изпълнение на един пилотен проект за държавните лечебни заведения, целящ въвеждане на ВЕИ мощности. Г-н

Господинов отбеляза, че сега е научил, че тази процедура ще се отложи, но същевременно разбира приоритетността на бежанците и подпомагането им. Той изрази позиция, при възможност, да се потърси начин за подновяване на процедурата, ако трябва в новия програмен период или чрез други източници, тъй като това е изключително важно, както за диверсифициране на енергийните източници в лечебните заведения, така и от гледна точка на приоритетност на европейско ниво.

Г-жа Силвия Георгиева изрази мнение по отношение на дискусиата, която се води за подхода за промяна в Програмата. НСОРБ подкрепя пренасочване на ресурс в рамките на около 45 млн. лв., или според изчисленията на УО, за индексирание на всички договори в изпълнение във връзка с ръста на цените на строителните материали. НСОРБ подкрепя и промяна в стойностите на индикаторите и са убедени, че е необходимо да бъдат прецизирани с подходяща методология и след разговори с ЕК. Г-жа Георгиева изрази подкрепа и за пренасочването на финансов ресурс от ПО 6 към ПО 1, като подчерта, че представителите на ФМФИБ ясно са формулирали и мотивирали нуждата от него. Г-жа Георгиева обърна внимание на необходимостта от много ясно дефиниране на съгласувателните процедури с централните администрации. НСОРБ категорично не подкрепя пренасочване на 30 млн. лв. за фотоволтаици на държавните болници, тъй като смятат за неприемливо да продължават да се влагат средства само в държавна здравна инфраструктура с конкретен бенефициент МЗ. Г-жа Георгиева подчерта, че коментарът не е конкретно към настоящия екип на МЗ, а принципно към капацитета на централните администрации да управляват големи проекти. В заключение, г-жа Георгиева обобща, че ако ще се отделят още средства от REACT-EU, то те следва да бъдат насочени за общинските лечебни заведения. Към момента проектът от 129 милиона с конкретен бенефициент МЗ все още не е започнал своето изпълнение, а всички проекти с бенефициенти общини са приключени. Затова, ако на днешното си заседание КН гласува решение, НСОРБ няма да подкрепи пренасочването на 30 млн. от REACT-EU за държавни лечебни заведения.

Г-н Иван Господинов в реплика обясни, че в предишния програмен период по ОПРР 2007-2013 г., МЗ е изпълнило проекти за над 200 млн. лв., успешно и в срок. Той подчерта, че обектите на спешна помощ са 237 и обясни, че единственото, което все още не е изпълнено, е извършването на СМР във всичките обекти. Г-н Господинов коментира и REACT-EU и по-конкретно проекта, който е за създаване на ковид зони в болниците. Повече от половината лечебни заведения, които са включени в него, са общински болници. Той сподели, че проектът все още не е одобрен, но вече има сключено споразумение с всичките болници. Г-н Иван Господинов представи информация пред членовете на КН за ПО 4, при която плащанията са на доста добро ниво, годишните индикатори за финансовото усвояване се изпълняват и до момента няма бележки по отношение на възложените процедури и изпълнените дейности като санкции.

Г-жа Ангелина Годорова-Бонева даде думата за реплика на господин Костов.

Г-н Костов обясни, че здравеопазването към момента е недофинансирано и трябва да се намери някакъв общ механизъм, който да доведе до по-голямо финансиране. Г-н Костов сподели, че не трябва да се разделят болниците на общински, държавни и частни, защото националната здравна карта не ги разделя. Г-н Костов предложи да се създаде междуправителна работна група между МЗ и НСОРБ. Той призова всички представители на работодателски организации, Сдружението на общините и МЗ за няколко конкретни оперативни срещи, в които да се дискутират различни казуси.

Г-жа Деляна Иванова даде думата на заместник-министъра на МЗ г-н Любомир Бакаливанов.

Г-н Бакаливанов в реплика към г-н Костов сподели, че приема предложението за

съставяне на една по-широка работна група, в която да бъдат включени всички заинтересовани страни.

Г-жа Деляна Иванова даде думата за изказване на г-н Константин Пеев.

Г-н Пеев каза, че през програмен период 2007–2013 г. чрез средствата от европейските програми са се финансирали културни атракции, но впоследствие това се е променило. Г-н Пеев попита дали няма да има интегрирани планове на регионите.

Г-жа Деляна Иванова обяви, че има такива планове и на тяхна база е изготвена Програмата за 2021 – 2027.

Г-жа Ангелина Тодорова-Бонева коментира въпроса за културното наследство, като сподели, че обосновката да има БФП е именно в частта реставрация и консервация. Г-жа Тодорова-Бонева подчерта, че да се инвестира в културно наследство с БФП е различно от това да се развива регионалният туризъм на база атракционни и дейности, които генерират приходи.

След това председателят на КН даде думата за коментари на г-жа Агнес Монфрет.

Г-жа Монфрет заяви, че ЕК би приветствала обособяването на специфични индикатори през новия програмен период, които да покажат подкрепата от европейските фондове за най-уязвимите групи, като същевременно са в синхрон с законовите изисквания и не допускат дискриминация. По отношение на презентацията относно дейностите за комуникация и информация, тя поздрави УО за реализираните мерки. Във връзка с дейностите по информация, г-жа Монфрет посочи, че е важно на заинтересованите страни да се предоставя информация за възможности за финансиране, както и да се подпомогне установяването на свързани проекти, които след това могат да получат финансиране. Тя отчете постигнатите резултати по отношение на повишаване на осведомеността, но сподели, че при комуникационния процес винаги съществува възможност за подобрене. Поради тази причина предложи този вид дейности да бъдат по-видими, за което ЕК също може да съдейства. Беше спомената и предстояща информационна кампания, организирана от ЕК с помощта на УО, която ще се проведе в края на април в гр. Русе. Тя ще обхване 3 осъществени проекта по ОПРР, а цялата кампанията се очаква да има силно въздействие на местно ниво. Г-жа Монфрет коментира последните получени данни относно осведомеността на гражданите на ЕС за кохезионната политика – в ЕС средното ниво е 41%, а в България – 34%. Въз основа на резултатите, тя предложи да се обмисли приоритизирането на целева група от населението във възрастовия диапазон 40-54 г. през следващия програмен период. Експертът от Комисията представи и новата интерактивна онлайн платформа на ЕК “Kohesio”, която съдържа информация за проекти, финансирани от ЕСИФ във всички 27 държави членки. Накрая тя спомена, че очаква с нетърпение следващото заседание на КН и сподели, че целият екип на ЕК се вълнува за планираното посещение на обекти в гр. Враца.

Г-жа Иванова благодари за препоръките на г-жа Монфрет и за цялостната дискусия по отношение на предложенията за пренасочване на финансов ресурс по ОПРР 2014-2020, както и по отношение на проекта на ИГРП за 2022 г., включващ предложение за нова процедура за финансиране на ВЕИ в държавни болници. Предвид всички коментари и предложения от страна на членовете на КН, проектът на ИГРП по ОПРР 2014-2020 за 2022 г. не беше подложен на гласуване от членовете на КН на ОПРР.

Г-жа Иванова даде думата на г-н Ивайло Стоянов.

Представяне на актуална информация за подготовката за новия програмен период 2021-2027 г.

Г-н Стоянов представи презентация на тема „Програма за развитие на регионите 2021-2027 г.“ и запозна членовете с актуална информация за подготовката ѝ. Той информира, че

подходът за регионално развитие, който ще бъде прилаган, ще бъде максимално гъвкав, така че мерките да подкрепят онези инвестиции, които са с най-голямо значение за всеки регион. Заради това е възприет подход за финансиране на проекти по линия на пета цел на политиката на ЕС – Европа по-близо до гражданите. След това г-н Стоянов описа структурата на ПРР 2021-2027 г. и изнесе допълнителни данни за всеки един от приоритетите. Той акцентира върху начините за изпълнение на инструмента Интегрирани териториални инвестиции, в чиято основа са интегрираните териториални стратегии за развитие на регион от ниво NUTS 2. Посочи и ключовата роля на РСР и експертните звена към тях за успешното приложение на този нов за всички управляващи органи подход. Беше обърнато внимание на изискванията за партньорство, публичност, прозрачност и обществена подкрепа. Заради това УО ще работи за развиване на капацитета на всички местни заинтересовани страни, които да се справят с новите предизвикателства. Представени бяха и примерни инвестиции, като г-н Стоянов информира, че е възможно изпълнение на интегрирани проекти, които да включват различни дейности, финансирани или само по ПРР или с повече от един източник на финансиране, например по две или повече програми.

Г-н Стоянов информира, че третият приоритет на Програмата се предвижда да бъде финансиран със средства от Фонда за справедлив преход. Трите области, които се препоръчва от ЕК да бъдат подкрепени по него, са: Перник, Кюстендил и Стара Загора. Допустимите дейности, които ще бъдат подкрепени по този приоритет, са широк кръг – от инфраструктурни, научно-изследователски, иновационни, подкрепа за предприятия, в това число малки, средни и големи, както и меки мерки, насочени към работната сила. Предвиден е и приоритет за техническа помощ по Програмата.

Г-н Стоянов обърна внимание и на новия елемент на Кохезионната политика през новия програмен период - инициативата „Нов европейски Баухаус“. Тя насърчава устойчивостта, естетиката и социалното включване при подготовката и разработването на проектите. Подходът се възприема от ПРР и ще бъде отразен в нея и съответно в изискванията към бенефициентите при подготовка на проектите.

Г-н Стоянов заяви, че в момента УО работи по отразяване на коментари на ЕК и подготовка на финализираната версия на ПРР.

Междувременно г-жа Агнес Монфрет от ЕК помоли да ѝ бъде дадена думата.

Г-жа Монфрет благодари на КН на ОПРР за активността и съобщи, че очаква ЕК да получи проекта на документа в най-скоро време, за да се започне с изпълнението.

Г-н Стоянов продължи с представянето на предстоящите стъпки при подготовката на новата програма. Той информира, че териториалните планове за справедлив преход по информация на Министерство на енергетиката са в активна фаза на подготовка. След тяхното изготвяне ще може да се говори и за финализиране на Приоритет 3. Г-н Стоянов заяви, че УО вече работи по изготвяне на Насоки за концепция за интегрирани териториални стратегии, различни документи и указания към бенефициентите, както и механизъм за координация между управляващите органи. Предвижда се и работа с експертните звена към регионалните съвети, тъй като ролята им в новия подход е важна и мерките за повишаване на капацитета им също са изключително съществени. Интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите от ниво 2 гарантират интегрирания подход и отразяването на приоритетите и нуждите на всеки регион. За три важни сектора – здравеопазване, образование и социална политика, е важно и секторните политико правещи министерства да представят картиране на нуждите, които да бъдат отразени в териториалните планове и съответно проектите, които бъдат финансирани, да отговарят и на тях.

Г-н Стоянов даде думата на членовете на КН на ОПРР 2014-2020 г. за коментари и въпроси.

Г-н Иво Костов предложи освен подготовения механизъм за координация между

управляващите органи, да има и допълнителен механизъм за координация между управляващите органи, НСОРБ и представителите на работодателските организации, които да дават обратна връзка. Г-н Костов предложи също така да се създаде съвместен център, който да събира и интегрира информация и да доведе до повишаване на административния капацитет на общини и на работодателски организации. Г-н Костов апелира да не бъдат забравяни работодателските организации и значението им за тези процеси.

Г-н Стоянов благодари на г-н Костов за направените предложения. Той увери, че работодателите са важни и няма да бъдат изпускани в нито един етап на подготовката. По отношение на центъра за събиране на информация, г-н Стоянов информира, че УО има идеи и работи съвместно с ЦКЗ за структуриране на специална платформа за интегрираните териториални инвестиции.

Заключение

В заключение, г-жа Деляна Иванова благодари на всички членове на КН за активното участие и ползотворната дискусия по време на представянето на постигнатите резултати, успехи и проблеми.

Г-жа Иванова заяви, че е уверена, че благодарение на професионализма и компетентността на членовете на КН на ОПРР 2014-2020 г. всички трудности могат да бъдат преодолени, а поставените цели да бъдат постигнати.

Ръководителят на УО заяви, че се надява в диалог и сътрудничество да продължи активната работа по изпълнението на Програмата за сегашния период и по подготовката на новия период.

УТВЪРДИЛ:

ДЕЛЯНА ИВАНОВА,

Заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството, Ръководител на УО на ОПРР и
Председател на КН на ОПРР

